

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

XII. De Chorepiscoporum usu sublato.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

Episcopus eum qui perpetuam Vicariam obtinet, per substitutionem proventuum, vel ipsius Vicarie ablationem compellat, ut se in presbyterum promovet faciat.

Vicaria appellatur ad Archiepiscopum, ab Archidiacono ad Episcopum, h. d.

Inter Vicarium autem & Archidiaconum illud interest, quod a Vicario, non ad Episcopum, sed ad Archiepiscopum a: ab Archidiacono vero, nisi aliud Ecclesiasticum inducat consuetudo, ad ipsum: cui immediate subiacet, Episcopum erit appellandum.

DE COADIUTORE. TITVLVS XVI.

Ex causa datur Episcopo coadjutor, cuius datus ad sedem Apostolicam spectat, h. d.

A Ccedit h. etiam interdum, ut pastor senio aut corporis valetudine impeditus, aut sanx mentis consilio destitutus, super suum gregem excubias datur: non possit: ea propter vir providus & honestus, illi in coadjutorem adiungendus est: per quem tam Episcopo, quam populo utiliter consulatur. Cuius datus, cum de causis maioribus esse constet, ad sedem Apostolicam, nulla obstante consuetudine, referenda est. Quod tamen sic intelligi oportet, si non in remotis partibus explicanda sit: ceterum, si procul ab Apostolica sede Episcopus impeditus deget, tunc secundum Bonifacianam constitutionis tenorem providendum erit.

Etiams in inferioribus ab Episcopi dandus est coadjutor, & utriusque facultatis Ecclesia erit subvenienda, h. d.

N Ec e totum Episcopi dandus erit coadjutor, sed etiam, si res exigat, inferioribus: unde, si vel Ecclesia Rectorem, vel Archidiaconum ita morbo aliquo contingerit impediti, ut Ecclesiasticis ministeriis, vel nullo pacto, vel non nisi cum scandalo interesse possint, eis quoque coadjutor adhibendus erit: & ita res temperanda, ut utriusque facultatis, eccl. vite necessaria ministrantur.

DE COREPISCOPORVM VSV SUBLATO. TITVLVS XVII.

Corepiscoporum usus sublatus est, h. d.

E Rant olim & Corepiscopi, quibus, circa plurima cum Episcopis ministeriorum communis erat dispensatio: quorum tamen institutio tam in Romana sede, quam in aliis totius orbis Ecclesiis, tanquam improba & supervacanea, est penitus interdicta.

Matrimonium spirituale dissolvitur transiitione, renouatione & depositione, h. d.

V idimus hucusque de spirituali fcedere conjugio, quod inter Episcopum & Ecclesiam contrahitur, quod electione vel postulatione initiari, firmatione ratificari, consecratione intelligitur consummari: item de moribus, & Vicariis, & adiutoribus Episcoporum: tractemus nunc, quibus modis Episcopus ab Ecclesia removetur: & sic quomodo tale conjugium prater mortem dissolvitur. Contingit autem id tribus modis: Translatione, Renouatione, & depositione, seu degradatione: de quibus singulis videamus, ac primum de translatione.

DE TRANSLATIONE. TITVLVS XVIII.

Translatio indulta est ex utilitate, & ex necessitate: & necessitate cessante, translatio irritatur, h. d.

a. Romana. de app. in 6. b. C. de cl. agro. vel debil. in 6. c. Per totum tit. extr. de cle. agro. d. Cap. 1. s. presentis quoque, de cler. agro. in 6. e. Can. Corepiscopo. & seq. di. 60.

T ranslationes, quae & mutationes, & interdicti possunt, instituta sunt utilitati & necessitati gratia. Vtilitatis, cum Episcopus ab ea terra, cui praepositus est, in aliam transferretur, in qua magis recte posse verum similitudinem existimaret. Necessitatis, ut scilicet ab eo inopia proficeret. Necessitate h. vero non tantum episcoporum, sed etiam translationes fieri solem, hostium urgente metu. Sic in casu h. civitatem, de qua esset Episcopus ab hostibus liberari e, & ad priorem statum contingere reverti, ab eam expulsus reverteretur.

Episcopi transferre, ad suam Romanam Ecclesiam non hoc dicit.

S cendum est autem Episcoporum translationem, & etiam inferiorum, ad solam Apostolicam sedem situm certissima ratione pertinere. Quod obstat non solum matrimonii quicquam prater consuetudinem rationi debere, aut posse. Quod obstat non solum Episcopus est consecratus, verum etiam si canonice fuerit electus, & confirmatus: cum, ut supra, dicitur, electionem & confirmationem, inter personarum Episcopum & electi, conjugium sit spirituale contractum.

Quae propria auctoritate si ad aliam Ecclesiam translatio habita accipit, & amittit, h. d.

E tiam impellit Ecclesia, si non voluntate, sed metu, vel maiorem se se plicem proposita subditio: mandatis, a cathedra repellit debent abstinere, & deinde propter necessitatem praesident quos per superiorum imperium vel illis, quos ob avaritiam vel ambitum contempserunt. Sicut enim vir f. non debet adulterare uxorem suam, ita nec Episcopus temere Ecclesiam, ad quam ordinatus fuit, relinquere, vultu se se conjugium, cuius populo fuerit attrahus.

Quod constitutum est in Ecclesia Episcopalis, non est ad Ecclesiam inferiorem, h. d.

N on ab simili iuris ratio obtinet in presbyteris, & ceteris infra Episcopalem dignitatem constitutis. Nam si vel quilibet causis, propter quos ambiret, cum altero suum beneficium permutare voluerit, utrumque proprii beneficii parturam faceret: beneficii tamen & praebendarum permutaciones generaliter fieri prohibentur: praesertim passionis gratia, quae spiritualia, vel spiritualibus annexa, semper licet. Quomodo continet: licet possit Episcopus de uno loco ad alium aliquos transferre, ut qui aut loco magis magis utiles, alibi valeant utilius exercere.

Si permutatio beneficiorum completa est ex una parte, & per alteram fiat quod minus implatur, respiciat pars ad quam minus impletur, hoc dicit.

S vventum h. tamen est ei, qui de permutacione in alio habito tractatu, praebendam suam dimiserit, ab alio qui cum permutacionis tractatum habet, qui postea suam resignare recusat, & deceptus: tunc non deceptus, & non deceptus, sed deceptus, tributa tamen est simplicitas venia, condonanda, ut ad resignatum beneficium reverti possit.

Callato de beneficiis causa permutacionis, & mandata, si non quam permutacionibus, non tenet, h. d.

E t generaliter, ne concessione iuris auctoribus, permutacionem circa spiritualia, illudatur, si qua beneficii

a. Can. mutacione. 7. q. 1. b. Can. siue fuerit. & seq. di. 60. c. Can. pastoralis officio. de her. q. 1. d. Can. si permutacione de translat. Episc. e. Can. quando h. extr. in. tit. i. Can. siue fuerit. q. 1. g. Can. siue fuerit. in. di. 7. q. 1. h. Cap. cum alio modo. g. 1. extr. de rerum permutat. i. Cap. quosdam. extr. de rerum permutat. k. Cap. cum inter se. extr. de rerum permutat.